Online Sanskrit Classes

Day 11

8-July-2017

ashokraja.cm@gmail.com

१० कक्ष्यायाः पुनर्स्मरणम्

- भूतकालः (Past Tense)
- भविष्यत्कालः (Future Tense)
- यदि - तर्हि (If - Then)
- च, अपि, इति, एव
- तः - पर्यन्तम् (From - Till)
- Workbook exercises from 41 to 46

भविष्यत्कालः (Future Tense)

रामः | वैद्यः | शुनकः | सीता | बालिका | नदी | यानम्
सः | एषः | कः | सा | एषा | का | मित्रम्
भवान् | भवती

गमिष्यति

रामाः | वैद्याः | शुनकाः | सीताः | बालिकाः | नद्यः | यानानि
ते | एते | के | ताः | एताः | काः | मित्राणि
भवन्तः | भवत्यः

गमिष्यन्ति

अहम् गमिष्यामि

वयम् गमिष्यामः

अभ्यासः

आरभ्य (Starting from)

- अद्य **आरभ्य** अहं संस्कृतं पठामि।
- श्वः **आरभ्य** बालकः विद्यालयं गमिष्यति।
- ह्यः **आरभ्य** विद्यालयस्य विरामः अस्ति।

यदा - तदा (When - Then)

- भवान् मम नगरम् आगमिष्यति। भवान् मम गृहम् आगच्छतु।
  - यदा भवान् मम नगरम् आगमिष्यति तदा भवान् मम गृहम् आगच्छतु।
- वयं काश्मीरं गतवन्तः। तत्र बहु शैत्यम् आसीत्।
  - यदा वयं काश्मीरं गतवन्तः तदा तत्र बहु शैत्यम् आसीत्।
- अहं भवतः गृहम् आगतवान्। भवान् भवतः गृहे न आसीत्।
  - यदा अहं भवतः गृहम् आगतवान् तदा भवान् भवतः गृहे न आसीत्।
- अहं बालकः आसम्। अहं संस्कृतं पठितवान्।
  - यदा अहं बालकः आसम् तदा अहं संस्कृतं पठितवान्।
- नववादनम् भविष्यति। संस्कृतकक्ष्या भविष्यति।
  - यदा नववादनम् भविष्यति तदा संस्कृतकक्ष्या भविष्यति।

अभ्यासः

सङ्ख्यासु लिङ्गभेदः (Gender in Numbers)

१	२	३	४	५	...
एकः बालकः	बालकद्वयम्	त्रयः बालकाः	चत्वारः बालकाः	पञ्च बालकाः	
एका बालिका	बालिकाद्वयम्	तिस्रः बालिकाः	चतस्रः बालिकाः	पञ्च बालिकाः	
एकं पुस्तकम्	पुस्तकद्वयम्	त्रीणि पुस्तकानि	चत्वारि पुस्तकानि	पञ्च पुस्तकानि	

एकवचनम् (१, २)

बहुवचनम् (३, ४, ५ ...)

अभ्यासः

तृतीया (Instrumental case)

- सः हस्तेन कार्यं करोति।
- बालकः स्यूतेन पुस्तकानि नयति।
- सौचिकः सीवनयन्त्रेण वस्त्रं सीव्यति।
- बालिका चमसेन मधुरं खदति।
- मित्रं चषकेन चायं पिबति।

- लता द्विचक्रिकया विद्यालयं गच्छति।
- पिता कुञ्चिकया तालम् उद्घाटयति।
- सौचिकः कर्तर्या वस्त्रं कर्तयति।
- बालकः अङ्कन्या चित्रं लिखति।

पुं / नपुं

रामः → रामेण
बालकः → बालकेन
शिक्षकः → शिक्षकेन
देवः → देवेन
फलम् → फलेन
पुस्तकम् → पुस्तकेन
चित्रम् → चित्रेण

सः → तेन
भवान् → भवता

स्त्री

सीता → सीतया
माला → मालया
पत्रिका → पत्रिकया

देवी → देव्या
लेखनी → लेखन्या
नर्तकी → नर्तक्या

सा → तया
भवती → भवत्या

अहम् → मया

तृतीया (Instrumental case)

	हस्तः	लिखामि
	दण्डः	ताडयामि
	मुखम्	वदामि
अहं	द्विचक्रिका	गच्छामि
	नासिका	जिघ्रामि
	अङ्गुली	दर्शयामि

सः	जलं	स्नानं	करोति
बालः	चमसः	क्षीरं	पिबति
रामः	हस्तः	चित्रं	नयति
श्रीशः	फेनकं	वस्त्रं	क्षालयति
सीता	खेदः	पुस्तकं	पठति

अभ्यासः

सह, विना (With, Without)

- रामः रावणेन सह युद्धं कृतवान्।
- लक्ष्मणः रामेण सह वनं गतवान्।
- अहं मित्रेण सह नाटकं पश्यामि।
- माता पुत्र्या सह कार्यं करोति।

- जलेन विना जीवनं कठिनम्।
- मित्रेण विना अहं विद्यालयं न गच्छामि।
- मधुरेण विना बालकः भोजनं न खादति।
- माता पुत्र्या विना देवालयं न गच्छति।

अभ्यासः

अद्यतनकक्ष्यायाः सङ्क्षेपः

- भविष्यत्कालः (Future Tense)
- आरभ्य (Starting from)
- यदा - तदा (When -Then)
- सङ्ख्यासु लिङ्गभेदः (Gender in Numbers)
- तृतीया (Instrumental Case)
- सह, विना (with, without)
- अभ्यासपुस्तकपुटसङ्ख्याः ४७ तः ५३ पर्यन्तम्

धन्यवादः